

Patent dodatkowy
do patentu nr _____

Zgłoszono: 25.03.77 (P. 196941)

Pierwszeństwo: _____

Zgłoszenie ogłoszono: 23.10.78

Opis patentowy opublikowano: 30.10.1981

Int. Cl.² D02G 3/34

CZYTELNIA

Urząd Patentowy
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Twórcy wynalazku: Zdzisław Chudy, Władysław Salkowski, Andrzej Zajfert, Zbigniew Ciacharowski

Uprawniony z patentu: Centralne Laboratorium Przemysłu Lniarskiego, Żyrardów (Polska)

Sposób wytwarzania przedź inkrustowanych, zwłaszcza na lniarskim parku maszynowym

1

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania przedź inkrustowanych, zwłaszcza na lniarskim parku maszynowym, z włókna lnianego i z mieszanek zawierających w swym składzie włókno lniane.

Znane są sposoby wytwarzania przedź fantazyjnych metodą skręcalniczą poprzez skręcanie dwóch przedź wytworzonych z różnych surowców lub barwionych na różne kolory. Sposoby te są realizowane z reguły na skręciarkach specjalnie przystosowanych do wytwarzania przedź fantazyjnych. W zależności od sposobu, typu maszyny oraz rodzaju lub koloru zastosowanych do skręcania przedź otrzymuje się różne efekty zdobnicze, na przykład w postaci miejscowych zgrubień lub zmian kolorystyki na całej długości przedź.

Znane sposoby wymagają zmian w prowadzeniu procesu technologicznego lub rekonstrukcji i specjalnego przystosowania parku maszynowego. Znany jest również z opisu patentowego polskiego nr 57081 sposób wytwarzania lnianych przedź fantazyjnych, polegający na łączeniu taśmy lnianej zasilającej rozciągarkę lub niedoprzędzarkę z niedoprzędem i jednakowym rozciąganiu połączonych surowców w polu rozciągowym tych maszyn. Na skutek różnicy w długości włókien taśma lniana rozciąga się prawidłowo, natomiast niedoprzęd zrywa się tworząc okresowe zgrubienia. Sprawia to, że po opuszczeniu rozciągarki lub niedoprzędzarki jeden ze składników jest nie-

2

ciągły i wpleciony kępkami w składnik ciągły, przy czym połączenie to nie jest trwałe, a otrzymana później przedza posiada jako element zdobniczy zgrubienia wpływające niekorzystnie na proces tkania.

5 Celem wynalazku jest opracowanie sposobu wytwarzania przedź inkrustowanych, pozbawionych zgrubień, o kolorystycznych nieciągłych efektach zdobniczych skręconych z przedzą podstawową, zwłaszcza na lniarskim parku maszynowym bez użycia specjalnych urządzeń i stosowania dodatkowych procesów technologicznych. Cel ten osiągnięto w sposobie według wynalazku, w którym taśmę lnianą lub taśmę z udziałem włókna lnianego łączy się w procesie wytwarzania niedoprzędu z co najmniej jedną przedzą zabarwioną na dowolny kolor, po czym wytworzony niedoprzęd zawierający wspomnianą ciągłą barwną przedzę 10 poddaje się procesowi przedzenia, w czasie którego przedza ta ulega nieregularnym zrywom tworząc okresowe odcinki inkrustacji kolorowej skręcone z wytwarzaną przedzą.

15 W sposobie według wynalazku korzystnie jest niedoprzęd, zawierający ciągłą barwną przedzę, poddać procesowi bielienia, a z bielonego niedoprzędu wytwarzać przedzę na przedzarce z cholewkowym aparatem rozciągowym. Przy wytwarzaniu przedzy inkrustowanej o zawartości włókna lnianego poniżej 50% realizacja sposobu według 20 25 30

wynalazku możliwa jest również na welniarskim parku maszynowym.

Uzyskana inkrustacja cechuje się dużą trwałością połączenia z wytwarzaną przędzą ze względu na wzajemne skręcenie, przez co efekt zdobniczy zostaje zachowany w procesie tkania i użytkowania wyrobów.

W korzystnym przykładzie realizacji sposobu według wynalazku, w procesie wytwarzania niedoprzędu na niedoprzędzarce z taśmy złożonej w 50% z włókna lnianego i w 50% z włókna poliestrowego o masie liniowej 650 tex wprowadza się przed wałki wydające aparatu rozciągowego barwny ciągły jedwab wiskozowy o masie liniowej 165 dtex i wytrzymałości 8 G/tex w ten sposób, że nitka jedwabiu łączy się i skręca z wytwarzanym niedoprzędem posiadającym 24 skręty na mb.

Otrzymany niedoprząd zawierający ciągłą nitkę jedwabiu wiskozowego bieli się do 3/4 stopnia bieli i przędzie na przędzarce z cholewkowym aparatem rozciągowym otrzymując inkrustowaną przędzę o masie liniowej 34 tex. W procesie przędzenia, w aparacie rozciągowym przędzarki rozciąganiu niedoprzędu towarzyszą nieregularne zry-

wy znajdującego się w nim jedwabiu wiskozowego, którego odcinki zostają skręcone z wytwarzaną przędzą posiadającą 500 skrętów na mb, tworząc okresową, kolorową inkrustację.

Przędze wytworzone sposobem według wynalazku można stosować do produkcji tkanin i dzianin, szczególnie odzieżowych, o różnych rodzajach splotów i koloryzacji osiągając oryginalne efekty zdobnicze.

Zastrzeżenie patentowe

Sposób wytwarzania przędz inkrustowanych, zwłaszcza na lniarskim parku maszynowym, polegający na łączeniu dwóch surowców, podstawowego i zdobniczego, **znamienny tym**, że taśmę lnianą lub taśmę zawierającą częściowo włókno lniane łączy się w procesie wytwarzania niedoprzędu z co najmniej jedną barwną ciągłą przędzą, po czym wytworzony niedoprząd zawierający ciągłą przędzę poddaje się procesowi przędzenia, w czasie którego barwna przędza ulega okresowym zrywom i skręca się z wytwarzaną przędzą tworząc na niej odcinki kolorowej inkrustacji.